

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., so sídlom v B., proti povinnému **J. K.**, bývajúcemu v T., o vymoženie **485,96 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 59 Er 2074/2007, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. marca 2013 sp. zn. 2 CoE 48/2013, takto

r o z h o d o l :

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a .**

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku z 26. júla 2007 sp. zn. S. Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila S. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Uznesením z 11. septembra 2012 č.k. 59 Er 2074/2007-19 Okresný súd Trenčín exekúciu zastavil. V odôvodnení uviedol, že oprávnená ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ uzavreli 21. februára 2007 Zmluvu o úvere (vo formulárovej podobe), ktorá má povahu spotrebiteľskej zmluvy a je ju potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Ďalej uviedol, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok na základe rozhodcovskej doložky, podľa ktorej všetky spory bude rozhodovať stály

rozhodcovský súd ak žalujúca strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými obchodnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolala oprávnená ako prvá. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi oprávnenou a povinným v neprospech povinného a preto boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 písm. c/ a § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z.

Uznesenie Okresného súdu Trenčín z 11. septembra 2012 č.k. 59 Er 2074/2007-19 napadla oprávnená odvolaním, v ktorom navrhla aj prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 7. marca 2013 sp. zn. 2 CoE 48/2013 návrh oprávnenej na presušenie konania zamietol. V ďalšom výroku napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že pokiaľ ide o návrh oprávnenej na prerušenie exekučného konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., odvolací súd dospel k záveru, že tento návrh je potrebné zamietnuť. Uviedol, že je úlohou vnútroštátneho súdu určiť, či sa má zmluvná podmienka v konkrétnej veci považovať za nekalú vzhľadom na všetky okolnosti týkajúce sa uzavretia zmluvy. V prípade kladnej odpovede je potom úlohou vnútroštátneho súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva s cieľom zabezpečiť sa, že spotrebiteľ nie je touto podmienkou viazaný. Pokiaľ ide o odvolanie oprávnenej odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa dospel k správne záveru, keď predmetnú zmluvu o úvere posudzoval podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve, keďže medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že v zmluve o úvere obsiahnutá rozhodcovská doložka má charakter nekalej podmienky, keďže spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, teda povinného (§ 53 ods. 1 OZ). Rozhodcovskú doložku v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru správne považoval súd prvého stupňa za nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti podľa § 53 ods. 4 OZ. Odvolací súd napokon uviedol, že exekučný súd v danej veci správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, teda nejde o spôsobilý

exekučný titul podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku a správne exekúciu zastavil.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. marca 2013 sp. zn. 2 CoE 48/2013 podala oprávnená dovolanie z 8. apríla 2013, ktoré doplnila podaním zo 16. júla 2013 označeným ako „Doplnenie dovolania o právnu argumentáciu – porušenie práva EÚ a interpretácie práva EÚ Súdny dvorom EÚ“, v ktorom uviedla, že súdy: rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), lebo nesprávne interpretovali § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“); konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), lebo vykonateľnosť označeného rozhodcovského rozsudku už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie; rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.); oprávnenej odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že s ňou nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch, nevzali na zreteľ jej námietky proti prejednaniu veci, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo, aby jej právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ“; sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), lebo nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie; napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), základom ktorého je nesprávna aplikácia a interpretácia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z., § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tiež Smernice. Oprávnená ďalej namietla, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď tak boli podľa zákona povinné urobiť (ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku). Tvrdila, že slovenské znenie ustanovenia čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice Rady 93/13/EHS je nesprávne. Poukázala na judikatúru Súdneho dvora EÚ, Spolkového súdneho dvora, Ústavného súdu Českej republiky ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave. Namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa. Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a dovolací súd aby Súdnemu dvoru Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala

v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 30. apríla 2013 sp. zn. 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn. 2 ECdo 20/2013, 2 Cdo 83/2013, 2 Cdo 49/2013 a z 26. júla 2013 sp. zn. 2 ECdo 63/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danej veci sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale

nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn. 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn. 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2 ECdo 63/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že :

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (vid' napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. (vid' aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Osobitne k námietke oprávnenej, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, najvyšší súd konštatuje, že tak ako správne poznamenala oprávnená, zákonom č. 230/2012 Z.z. účinným od 9. augusta 2012 (zákon bol účinný do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľka namietala, že pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil, mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľky je však mylné. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, pretože v danej veci exekúciu zastavil uznesením podľa ustanovenia § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 písm. c/ a § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., a nie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ alebo k/ Exekučného poriadku. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., ak o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia

pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov v zmysle písm. b/ a c/ uvedeného ustanovenia, pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie; nariadenie pojedávania bolo na úvahe odvolacieho súdu.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávnenej). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námietačka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

K námietke oprávnenej, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice nie je správny, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z.z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Doplnenie dovolania oprávnenej o dôležité dôvody vyplývajúce z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2012 sp. zn. 18 CoE 641/2011, najvyšší súd vzal na vedomie a poznamenáva, že v predmetnom rozhodnutí bol vyslovený právny názor senátu krajského súdu v individuálnej veci. Krajský súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vrátil vec na nové konanie najmä z dôvodu absencie riadneho zdôvodnenia uznesenia súdu prvého stupňa. Právne otázky, ktorými sa uznesenie Krajského súdu

v Bratislave z 30. novembra 2012 sp. zn. 18 CoE 641/2011 zaoberalo sú v súčasnej dobe široko judikované v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

